

Justitiedepartementet

Yttrande över betänkandet Kommuner mot brott (SOU 2021:49)

Jönköpings kommun har beretts tillfälle att senast 2021-11-02 yttra sig över ovan rubricerade betänkande och lämnar härmed följande synpunkter.

Jönköpings kommun anser att det är bra att uppmärksamheten riktas mot ett brottsförebyggande arbete som syftar till att skapa långsiktiga och hållbara nyttor för både den enskilde och för samhället genom att motverka själva drivkrafterna till brottsligheten. I Jönköpings kommun bedrivs ett aktivt brottsförebyggande arbete på många nivåer och mycket av det som föreslås i betänkandet görs redan nu. Utredningens förslag omfattar alla kommuner trots stora skillnader i storlek, problembild och förutsättningar i övrigt. Att ajourhålla lägesbilder, analyser och åtgärdsplaner kan vara betungande i alla kommuner men sannolikt allra mest för de mindre kommunerna. Det är inte givet att ny lagstiftning, som bidrar till ytterligare detaljreglering av kommunernas verksamhet, är en i alla avseenden riktig väg att gå för att förbättra det brottsförebyggande arbetet eller samverkan mellan stat, civilsamhälle och kommun. Samtidigt kan naturligtvis lagstiftning också bidra till att stärka det brottsförebyggande arbetet och ge det den legitimitet det förtjänar.

Enligt Jönköpings kommuns uppfattning är det bra att betänkandet har ett fokus på evidensbaserade metoder. Samtidigt behövs en öppenhet för att brottsförebyggande arbete kan bedrivas på många olika sätt och vara till stor nytta oavsett om det finns evidens för arbetssättet eller ej. En hel del av det som kan beskrivas som social prevention handlar om verksamheter eller aktiviteter som har ett annat huvudsakligt syfte. En bra skolgång, som innebär att eleverna lämnar grundskola eller gymnasium med fullständiga och godkända betyg, förbättrar högst väsentligt möjligheterna till ett bra och ordnat liv. Att bidra till goda skolresultat är således en bra brottsförebyggande strategi liksom att också främja ett starkt föreningsliv som på olika sätt engagerar barn och unga.

För det brottsförebyggande arbetet som helhet bedöms det dock vara viktigt med en tydlig struktur med möjlighet att prioritera mellan olika metoder för att skapa så goda förutsättningar som möjligt. Det brottsförebyggande arbetet behöver vara systematiskt och långsiktigt. I det perspektivet är det angeläget med en tydlig koppling till kunskap och metodutveckling så det går att arbeta efter huvudprinciper som man vet har en evidensbaserad effekt.

Jönköpings kommun ställer sig tveksam till utredningens förslag om att kommunerna ska kunna ansöka om medel för operativt stöd till enskilda brottsförebyggande insatser som bedöms kunna ge en direkt effekt. Det finns en risk att det leder till ett ökat antal mindre och tidsavgränsade brottsförebyggande projekt på bekostnad av det mer långsiktigt inriktade arbetet. Enligt kommunens uppfattning är det viktigare att bygga upp en långsiktig och uthållig verksamhet inom det brottsförebyggande området, särskilt när det gäller den sociala preventionen. Enligt Jönköpings kommuns uppfattning vore det bättre att direkt ge kommunerna utökade ekonomiska resurser för det brottsförebyggande arbetet istället för att gå omvägen via länsstyrelserna.

JÖNKÖPINGS KOMMUN

Ann-Marie Nilsson
Kommunstyrelsens ordförande

Johan Fritz
Stadsdirektör